

Гідрологічна характеристика.

Сучасних водотоків у печері немає. Атмосферні опади випадають безпосередньо на поверхню гіпсів і повністю поглинаються в контурах інфільтраційного живлення підземних вод. Навесні в період основних дощів та сніготанення в печері з'являється крапель.

Фільтрація поверхневого стоку відбувалася на дуже вузькій смузі у вигляді концентрованого потоку із діяльністю якого пов'язані все морфологічні ознаки печери. Під час формування алювію 5 тераси відбувалося часткове заповнення печери суглинистим матеріалом, а після енергійного візсу р. Серет із утворенням уступу 5 тераси печера остаточно перейшла у субареальну стадію розвитку.

За морфологічними ознаками галерей печери можна стверджувати, що її формування на протязі верхнього пліоцену - нижнього еоплейстоцену відбувалося принаймні у два етапи, узгоджені з розвитком диференційованих піднять і виникнення поздовжніх і поперечних порушень осадового чохла південно-східної частини Руської платформ. Для перевірки цього припущення було проведено геофізичні дослідження.

Карстолого-геофізичними дослідженнями печери Вертеба встановлено, що вона утворилася у верхньому пліоцені - нижньому еоплейстоцені за рахунок часткового стародавнього перетікання р. Серет через гирло меандру. Тісний зв'язок печери Вертеба з поверхневим стоком стало причиною аномально високої щільності глибинного закарстування печерного блоку верхньотортонських гіпсів.